

การวิเคราะห์ความเสี่ยงและการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง
โรงพยาบาลโนนคูณ จังหวัดศรีสะเกษ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

คำนำ

การทุจริตและประพฤติมิชอบ หรือการคอร์รัปชันในประเทศไทย เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในทุกระดับของสังคม ทั้งในระบบการเมืองและระบบราชการ โดยมีที่มาจากความสัมพันธ์แบบระบบอุปถัมภ์ นับแต่สมัยที่มีการบริหารราชการแผ่นดินในระบบศักดินาจนถึงปัจจุบัน แม้จะมีรัฐธรรมนูญซึ่งบัญญัติเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ด้วยการมีองค์กรอิสระเข้าตรวจสอบการบริหารงาน การให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติ มอบหมาย หรือความครอบงำใด ๆ การแสดงบัญชีทรัพย์สินและต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของปวงชนชาวไทย โดยปราศจากการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ตลอดจนเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมได้มากขึ้น มีระเบียบบริหารราชการแผ่นดินให้ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน แต่เจ้าหน้าที่ของรัฐก็ยังขาดจิตสำนึกในหน้าที่ที่จะปกป้องผลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ โดยการใช้อำนาจและตำแหน่งทางราชการ เพื่อผลประโยชน์ต่อตนเองและธุรกิจใดธุรกิจหนึ่งเหนือผลประโยชน์ส่วนรวม ทั้งนี้เนื่องจากการคอร์รัปชันมีกระบวนการปรับตัวได้ดี โดยมีลักษณะเฉพาะ คือ มีวิธีการมากมายและหลากหลายที่ซึ่งมีลักษณะซับซ้อนและยากต่อการเข้าใจ จนก่อให้เกิดเป็นวัฒนธรรมย่อยที่ประชาชนส่วนใหญ่เริ่มมองว่าเป็นเรื่องธรรมดา เป็นเรื่องของผลประโยชน์ที่จัดแบ่งกันได้ลงตัว ผู้เกี่ยวข้องต่างได้ผลประโยชน์ร่วมกันมากหรือน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับอำนาจหน้าที่และความเสี่ยงต่อการรับผลผิดพลาด และเป็นคติความ และคิดว่าไม่มีผู้เสียหายหรือผู้ได้รับความเดือดร้อนจากการคอร์รัปชัน แต่ลืมไปว่าทรัพย์สินที่เสียหายจากการคอร์รัปชันนั้นเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินและเป็นงบประมาณแผ่นดินของส่วนรวม ซึ่งเป็นผลกระทบที่นับว่ามีความเสียหายอย่างยิ่งต่อประเทศชาติและประชาชน

การรับรู้ หรือยอมรับในการเรียกรับผลประโยชน์ หรือทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย ท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ ที่มีการเคลื่อนย้ายคนและทุนอย่างไร้พรมแดน เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรมอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้นักการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐในยุคใหม่ มีวิธีการหาผลประโยชน์ในรูปแบบที่มีความซับซ้อน และซ่อนเร้นมากขึ้น จนประชาชนส่วนใหญ่ยากที่จะเข้าใจ หรือรู้เท่าทันว่าอะไร “เป็นการใช้อำนาจหน้าที่ของรัฐเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว” นั่นคือ การคอร์รัปชันเชิงนโยบาย หรือปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

การมีผลประโยชน์ทับซ้อน ถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซง การใช้ดุลยพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะ ขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลาง และความเป็นธรรม จนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวม และทำให้ผลประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงาน สถาบันและสังคมต้องสูญเสียไป โดยผลประโยชน์ที่สูญเสียไปอาจอยู่ในรูปของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการ ความเป็นธรรมในสังคม รวมถึงคุณค่าอื่น ๆ ตลอดจนโอกาสในอนาคตตั้งแต่ระดับองค์กรจนถึงระดับสังคม ตัวอย่างเช่น การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเรียกรับเงินหรือผลประโยชน์อื่นใดจากผู้ประกอบการ เพื่อแลกเปลี่ยนกับการอนุมัติการออกใบอนุญาตประกอบกิจการใดๆ หรือแลกเปลี่ยนกับ การละเว้น การยกเว้น หรือการจัดการประมุขทรัพย์สินของรัฐเพื่อประโยชน์ของ เจ้าหน้าที่ของรัฐและพวกพ้อง ฯลฯ เป็นต้น

เพื่อเป็นการสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน กลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักงานเลขาธิการ จึงได้จัดทำคู่มือเล่มนี้ โดยรวบรวมข้อมูลความรู้เกี่ยวกับความหมายและนิยามคำศัพท์ของผลประโยชน์ทับซ้อน แนวทางการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน และตัวอย่างเรื่องการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลโนนคุณ ในการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กรต่อไป

กลุ่มงานบริหารทั่วไป โรงพยาบาลโนนคุณ

มีนาคม ๒๕๖๓

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ ความเป็นมา	๑
บทที่ ๒ แนวทางการปฏิบัติเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน	๒
- ความหมายของผลประโยชน์ทับซ้อน	๒
- นิยามศัพท์และแนวคิดสำคัญ	๓
- การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน	๖
- แนวทางการป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน	๘
- การกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน	๙
- ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการผลประโยชน์ทับซ้อน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕	๑๑
- แผนจัดการความเสี่ยงป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน	๑๒
บทที่ ๓ ตัวอย่างเรื่องการขัดกันระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม	๑๓

บทที่ ๑ ความเป็นมา

การทุจริตในประเทศไทยมีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น เห็นได้จากดัชนีภาพลักษณ์คอร์รัปชัน ในช่วงที่ผ่านมา ค่าคะแนนอยู่ในระดับต่ำกว่าครึ่งมาตลอดส่งผลถึงภาพลักษณ์และดัชนีความเชื่อมั่นต่อต่างประเทศชาติที่มีต่อประเทศไทย และจากยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ได้กำหนดเป้าประสงค์หลักในการเพิ่มระดับของค่าดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน หรือ CPI ของประเทศไทยสูงกว่าร้อยละ ๕๐ และเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปราม การทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ได้นำเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐมาใช้ในการประเมินการดำเนินงานของส่วนราชการ เพื่อยกระดับความโปร่งใสซึ่งจะสนับสนุนให้ค่า CPI ของประเทศสูงขึ้น ซึ่งเป็นเกณฑ์ประเมินผลที่ต้องการให้หน่วยงานรัฐยกระดับให้โปร่งใสและต่อต้านการทุจริตในองค์กรโดยสนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐดำเนินการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ผ่านกิจกรรมต่างๆ ตลอดจน การให้ความรู้ตามคู่มือประมวลจริยธรรมเกี่ยวกับการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนแก่เจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน

การมีผลประโยชน์ทับซ้อนถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่งเพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคล โดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะ ขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลางและความเป็นธรรม จนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวม และทำให้ผลประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงาน สถาบันและสังคมต้องสูญเสียไป โดยผลประโยชน์ที่สูญเสียไปอาจอยู่ในรูปของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการและความเป็นธรรมในสังคม รวมถึงคุณค่าอื่นๆ ตลอดจนโอกาสในอนาคตตั้งแต่ ระดับองค์กรจนถึงระดับสังคม อย่างไรก็ตามท่ามกลางผู้ที่ตั้งใจระทำความผิยยังพบผู้กระทำความผิโดยไม่เจตนา หรือไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าวอีกเป็นจำนวนมากจนนำไปสู่การถูกกล่าวหา ร้องเรียนเรื่องทุจริตหรือถูกลงโทษทางอาญา ผลประโยชน์ทับซ้อนหรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริตประทุติมิชอบในระดับที่รุนแรงขึ้น และยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาล และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ

การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นเรื่องที่มีความสำคัญดังกล่าวข้างต้นในเกณฑ์การประเมินความโปร่งใสในการดำเนินของหน่วยงานภาครัฐ จึงได้มีการประเมินในด้านการต่อต้านการทุจริตในองค์กร เกี่ยวกับการดำเนินงานเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงาน โดยมีการประเมินหลักฐานเชิงประจักษ์ ให้มีการดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อกำหนดมาตรการ สำคัญในการป้องกันการทุจริต การบริหารงานที่โปร่งใสและตรวจสอบได้ การแก้ไขปัญหการกระทำผิวินยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อย นอกจากนี้ ยังนำความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนที่ได้นี้ มากำหนดเป็นคู่มือป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนของโรงพยาบาลโนนคุณอีกด้วย

บทที่ ๒

แนวทางการปฏิบัติเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

ความหมายของผลประโยชน์ทับซ้อน

คำว่า Conflict of Interests มีการใช้คำในภาษาไทยไว้มากมาย เช่น “ผลประโยชน์ทับซ้อน” “ผลประโยชน์ขัดกัน” “ผลประโยชน์ขัดแย้ง” หรือ “การขัดกันแห่งผลประโยชน์” ถ้อยคำเหล่านี้ถือเป็นรูปแบบหนึ่งของการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ อันเป็นการกระทำที่ขัดต่อหลักคุณธรรม จริยธรรม และหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance)

การขัดกันแห่งผลประโยชน์ หมายถึง สภาวะการณ์ สถานการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่บุคคลซึ่งมีอำนาจหน้าที่ที่จะต้องใช้ดุลยพินิจ ปฏิบัติหน้าที่ หรือกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งตามอำนาจหน้าที่เพื่อส่วนรวม เพื่อหน่วยงาน หรือเพื่อองค์กร แต่ตนเองมีผลประโยชน์ส่วนตนเกี่ยวข้องอยู่ในเรื่องนั้นๆ

โดยสรุป ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง ความทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวม ที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ กล่าวคือ เป็นสถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ มีผลประโยชน์ส่วนตนอยู่และได้ใช้อิทธิพลตามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบเพื่อให้เกิดประโยชน์ส่วนตัว โดยก่อให้เกิดผลเสียต่อผลประโยชน์ส่วนรวม มีหลากหลายรูปแบบ ไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงิน หรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่ใช่ในรูปตัวเงินหรือทรัพย์สิน โดยมีลักษณะ ๗ ประการ ดังนี้

๑. หาประโยชน์ให้ตนเอง คือ การใช้อำนาจหน้าที่เพื่อตนเอง เช่น ข้าราชการใช้อำนาจหน้าที่ทำให้บริษัทตัวเองได้งานรับเหมาจากรัฐ หรือฝากลูกหลานเข้าทำงาน เป็นต้น

๒. รับผลประโยชน์ คือ การรับสินบนหรือรับของขวัญ เช่น เป็นเจ้าพนักงานสรรพากรแล้ว รับเงินจากผู้มาเสียภาษี หรือเป็นเจ้าหน้าที่จัดซื้อแล้วรับไม้กอล์ฟเป็นของกำนัลจากร้านค้า เป็นต้น

๓. ใช้อิทธิพล เป็นการเรียกผลตอบแทนในการใช้อิทธิพลในตำแหน่งหน้าที่เพื่อส่งผลประโยชน์แก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอย่างไม่เป็นธรรม

๔. ใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตน เช่น การใช้รถยนต์ หรือคอมพิวเตอร์ของราชการทางานส่วนตัว เป็นต้น

๕. ใช้ข้อมูลลับของทางราชการ เช่น รู้ว่าราชการจะตัดถนน จึงรีบไปซื้อที่ดินในบริเวณดังกล่าว ตักหน้าไว้ก่อน เป็นต้น

๖. รับงานนอก ได้แก่ การเปิดบริษัททำธุรกิจซ้อนกับหน่วยงานที่ตนเองทำงานอยู่ เช่น เป็นนักบัญชีแต่รับงานส่วนตัวจนไม่มีเวลาทำงานบัญชีในหน้าที่ให้กับหน่วยงาน เป็นต้น

๗. ทำงานหลังออกจากตำแหน่ง คือ การไปทำงานให้กับผู้อื่นหลังจากออกจากที่ทำงานเดิม โดยใช้ความรู้หรืออิทธิพลจากที่เดิมมาชิงงาน หรือเอาประโยชน์โดยไม่เป็นธรรม เช่น เอาความรู้ในนโยบายและแผนของธนาคารแห่งประเทศไทยไปช่วยธนาคารเอกชนอื่นๆ หลังจากเกษียณ เป็นต้น

องค์ประกอบของผลประโยชน์ทับซ้อน

๑. ต้องมีการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

๒. ประโยชน์ส่วนตนนั้น หมายความว่ารวมถึง ประโยชน์ของบุคคลอื่น ที่ถือว่าเป็นประโยชน์ส่วนตนด้วย

๓. ต้องเป็นกรณีที่บุคคลนั้นๆ มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของส่วนรวมอยู่

๔. ประโยชน์ส่วนตนนั้น อาจจะเป็นประโยชน์ในเชิงทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดก็ได้

๕. บุคคลนั้น ๆ จะเป็นบุคลากรในภาครัฐ หรือภาคเอกชนก็ได้

๖. การขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม มิได้หมายความว่ามีการทุจริต

คอร์รัปชันเสมอไป

๗. ผลประโยชน์ทับซ้อนหรือการขัดกันแห่งผลประโยชน์ โดยหลักการพื้นฐานเป็นเรื่องศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม

๘. ความผิดเกี่ยวกับเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนหรือการขัดกันแห่งผลประโยชน์อาจเป็นได้ทั้งการกระทำที่เป็นความผิดในตัวเอง (Mala in se) หรือเป็นความผิดเพราะกฎหมายห้าม (Mala prohibita) ก็ได้

นิยามศัพท์และแนวคิดสำคัญ

ผลประโยชน์ส่วนตน (private interest)

ผลประโยชน์ คือ สิ่งใดๆ ที่มีผลต่อบุคคล/กลุ่ม ไม่ว่าในทางบวกหรือลบ “ผลประโยชน์ส่วนตน” ไม่ได้ครอบคลุมเพียงผลประโยชน์ด้านการงานหรือธุรกิจของเจ้าหน้าที่ แต่รวมถึงคนที่ติดต่อสัมพันธ์ด้วย เช่น เพื่อนญาติ คู่แข่ง ศัตรู เมื่อใดเจ้าหน้าที่ประสงค์จะให้คนเหล่านี้ได้หรือเสียประโยชน์ เมื่อนั้นก็ถือว่ามีความเกี่ยวพันผลประโยชน์ส่วนตนมาเกี่ยวข้อง

- ผลประโยชน์ส่วนตน มี ๒ ประเภท คือ ที่เกี่ยวกับเงิน (pecuniary) และที่ไม่เกี่ยวกับเงิน (non-pecuniary) ผลประโยชน์ส่วนตนที่เกี่ยวกับเงิน ไม่ได้เกี่ยวกับการได้มาซึ่งเงินทองเท่านั้น แต่ยังเกี่ยวกับการเพิ่มพูนประโยชน์หรือป้องกันการสูญเสียของสิ่งที่มีอยู่แล้ว เช่น ที่ดิน หุ่น ตำแหน่งในบริษัทที่รับงานจากหน่วยงาน รวมถึงการได้มาซึ่งผลประโยชน์อื่น ๆ ที่ไม่ได้อยู่ในรูปตัวเงิน เช่น สัมปทาน ส่วนลด ของขวัญ หรือของที่แสดงน้ำใจไมตรีอื่นๆ

- ผลประโยชน์ที่ไม่เกี่ยวกับเงิน เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ครอบครัว หรือกิจกรรมทางสังคม วัฒนธรรมอื่นๆ เช่น สถาบันการศึกษา สมาคม ลัทธิ แนวคิด มักอยู่ในรูปความลาเอียง/อคติ/เลือกที่รักมักที่ชัง และมีข้อสังเกตว่าแม้แต่ความเชื่อ/ความคิดเห็นส่วนตัวก็จัดอยู่ในประเภทนี้

หน้าที่สาธารณะ

หน้าที่สาธารณะ (public duty) ของผู้ที่ทำงานให้ภาครัฐ คือ การให้ความสำคัญอันดับต้นแก่ประโยชน์สาธารณะ (public interest) คนเหล่านี้ไม่จำกัดเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทั้งระดับท้องถิ่นและระดับประเทศเท่านั้น แต่ยังรวมถึงคนอื่นๆ ที่ทำงานให้ภาครัฐ เช่น ที่ปรึกษา อาสาสมัคร

ผลประโยชน์สาธารณะ

ผลประโยชน์สาธารณะ คือ ประโยชน์ของชุมชนโดยรวม ไม่ใช่ผลรวมของผลประโยชน์ของปัจเจกบุคคลและไม่ใช่ผลประโยชน์ของกลุ่มคน การระบุผลประโยชน์สาธารณะไม่ใช่เรื่องง่าย แต่ในเบื้องต้นข้าราชการทุกคน สามารถให้ความสำคัญอันดับต้นแก่สิ่งนี้ โดย

- ทำงานตามหน้าที่อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ
- ทำงานตามหน้าที่ตามกรอบและมาตรฐานทางจริยธรรม
- ระบุผลประโยชน์ทับซ้อนที่ตนเองมีหรืออาจจะมีและจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ
- ให้ความสำคัญอันดับต้นแก่ผลประโยชน์สาธารณะมีความคาดหวังว่าเจ้าหน้าที่ต้องจากัด

ขอบเขตที่ประโยชน์ส่วนตนจะมามีผลต่อความเป็นกลางในการทำหน้าที่

- หลีกเลี่ยงการตัดสินใจหรือการทำหน้าที่ที่มีผลประโยชน์ทับซ้อน
- หลีกเลี่ยงการกระทำ/กิจกรรมส่วนตนที่อาจทำให้คนเห็นว่าได้ประโยชน์จากข้อมูล

ภายใน

- หลีกเลี่ยงการใช้ตำแหน่งหน้าที่หรือทรัพยากรของหน่วยงานเพื่อประโยชน์ส่วนตน

- ป้องกันข้อครหาว่าได้รับผลประโยชน์ที่ไม่สมควรจากการใช้อำนาจหน้าที่
- ไม่ใช้ประโยชน์จากตำแหน่งหรือข้อมูลภายในที่ได้ขณะอยู่ในตำแหน่งขณะที่ไปหา

ตำแหน่งงานใหม่

ผลประโยชน์ทับซ้อนมี ๓ ประเภท คือ

๑. ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นจริง (actual) มีความทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและสาธารณะเกิดขึ้นผลประโยชน์ทับซ้อนที่เห็น (perceived & apparent) เป็นผลประโยชน์ทับซ้อนที่คนเห็นว่ามี แต่จริงๆอาจไม่มีก็ได้ ถ้าจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนประเภทนี้อย่างขาดประสิทธิภาพ ก็อาจนำมาซึ่งผลเสียไม่น้อยกว่า การ จัดการผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นจริง ข้อนี้แสดงว่าเจ้าหน้าที่ไม่เพียงแต่จะต้องประพฤติตนอย่างมีจริยธรรมเท่านั้น แต่ต้องทำให้คนอื่นๆ รับรู้และเห็นด้วยว่าไม่ได้รับประโยชน์เช่นนั้นจริง

๒. ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เป็นไปได้ (potential) ผลประโยชน์ส่วนตนที่มีในปัจจุบันอาจจะทับซ้อนกับผลประโยชน์สาธารณะได้ในอนาคต

หน้าที่ทับซ้อน (conflict of duty) หรือผลประโยชน์เบียดเบียนกัน (competing interests) มี ๒ ประเภท

๑. เกิดจากการที่เจ้าหน้าที่มีบทบาทหน้าที่มากกว่าหนึ่ง เช่น เป็นเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน และเป็นคณะกรรมการด้านระเบียบวินัยประจำหน่วยงานด้วย ปัญหาจะเกิดเมื่อไม่สามารถแยกแยะบทบาทหน้าที่ ทั้งสองออกจากกันได้อาจทำให้ทำงานไม่มีประสิทธิภาพ หรือแม้กระทั่งเกิดความผิดพลาดหรือผิดกฎหมาย ปกติ หน่วยงานมักมีกลไกป้องกันปัญหานี้โดยแยกแยะบทบาทหน้าที่ต่าง ๆ ให้ชัดเจน แต่ก็ยังมีปัญหาได้โดยเฉพาะ อย่างยิ่งในหน่วยงานที่มีกำลังคนน้อยหรือมีเจ้าหน้าที่บางคนเท่านั้นที่สามารถทำงานบางอย่างที่คนอื่น ๆ ทำไม่ได้ คนส่วนใหญ่ไม่ค่อยห่วงปัญหานี้กันเพราะดูเหมือนไม่มีเรื่องผลประโยชน์ส่วนตนมาเกี่ยวข้อง

๒. เกิดจากการที่เจ้าหน้าที่มีบทบาทหน้าที่มากกว่าหนึ่งบทบาท และการทับทาบ หน้าที่ในหน่วยงานหนึ่งนั้น ทำให้ได้ข้อมูลภายในบางอย่างที่อาจนำมาใช้เป็นประโยชน์แก่การทับทาบหน้าที่ ให้แก่อีกหน่วยงานหนึ่งได้ ผลเสียคือ ถ้านำข้อมูลมาใช้ก็อาจเกิดการประพฤติมิชอบหรือความลำเอียง/อคติต่อคนบางกลุ่ม ควรถือว่าหน้าที่ทับซ้อนเป็นปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนด้วย เพราะว่ามีหลักการจัดการแบบเดียวกัน นั่นคือ การตัดสินใจหาหน้าที่ต้องเป็นกลาง และกลไกการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนก็สามารถนำมาจัดการกับหน้าที่ทับซ้อนได้

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน

๒.๑ ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สภาวะการณ์ หรือข้อเท็จจริงที่บุคคล ไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัทหรือผู้บริหาร ซึ่งมีอำนาจหน้าที่เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ที่บุคคลนั้น รับผิดชอบอยู่ และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งการกระทำนั้นอาจจะเกิดขึ้นอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว มีเจตนา และไม่เจตนา และมีรูปแบบที่หลากหลายไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่ใช่ในรูปตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้ อาทิ การแต่งตั้งพรรคพวกเข้าไปดำรงตำแหน่งในองค์กรต่างๆ ทั้งในหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจและบริษัทจำกัด หรือการที่บุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจให้ญาติพี่น้องหรือบริษัทที่ตนมีส่วนได้ส่วนเสียได้รับสัมปทานหรือผลประโยชน์จากทางราชการโดยมิชอบ ส่งผลให้บุคคลนั้นขาดการตัดสินใจที่เที่ยงธรรม เนื่องจากยึดผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลักผลเสียจึงเกิดขึ้นกับประเทศชาติ การกระทำแบบนี้เป็นการกระทำที่ผิด ทางจริยธรรมและจรรยาบรรณ

๒.๒ การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัย และควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจาก การปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

****ประเภทของความเสี่ยง** แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

๑) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากกิจกรรมทางการดำเนินงานขององค์กร การกำหนดกลยุทธ์ หรือแผนงาน และนโยบายในการบริหารงาน

๒) ความเสี่ยงด้านการเงิน คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากความไม่พร้อมในเรื่องงบประมาณ การเงินที่ใช้ ในการดำเนินการโครงการนั้นๆ

๓) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการปฏิบัติงานทุก ๆ ขั้นตอนโดย ครอบคลุมถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ อุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศ และบุคลากรในการปฏิบัติงาน

๔) ความเสี่ยงด้านกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่สามารถ ปฏิบัติตามกฎระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้ หรือกฎหมายที่มีอยู่ ไม่เหมาะสม หรือเป็นอุปสรรคต่อการ ปฏิบัติงาน

* **สาเหตุของการเกิดความเสี่ยง** อาจเกิดจากปัจจัยหลัก ๒ ปัจจัย คือ

๑) ปัจจัยภายใน เช่น นโยบายของผู้บริหาร ความซื่อสัตย์ จริยธรรม คุณภาพของบุคลากร และการ เปลี่ยนแปลงระบบงาน ความเชื่อถือได้ของระบบสารสนเทศ การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่บ่อยครั้ง การ ควบคุม กำกับ ดูแลไม่ทั่วถึง และการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับของหน่วยงาน เป็นต้น

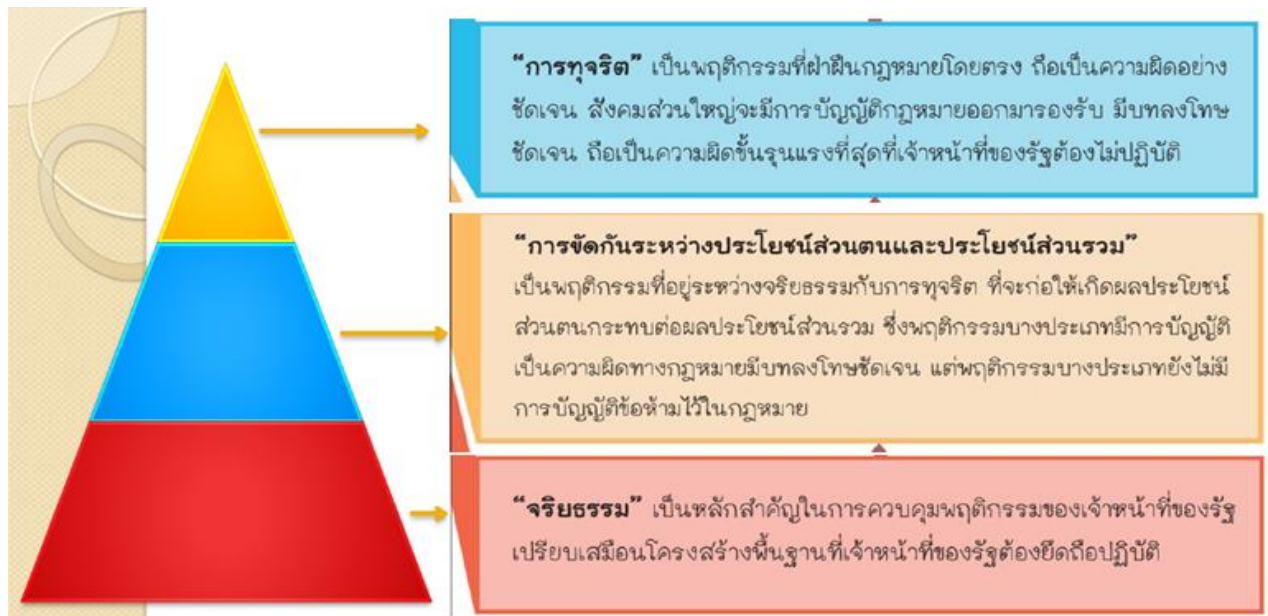
๒) ปัจจัยภายนอก เช่น กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ การเปลี่ยนแปลงทาง เทคโนโลยี หรือ สภาพการแข่งขัน สภาพแวดล้อมทั้งทางเศรษฐกิจและการเมือง เป็นต้น

๒.๓ การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่ เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาส ที่จะทำให้เกิดความเสียหาย จากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ ยังมีสถานการณ์หรือ สภาพการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมมากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือ นำไปสู่การทุจริต มากเท่านั้น

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการ ปฏิบัติงาน เพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ อันเกี่ยวเนื่อง เชื่อมโยงอย่าง ใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ ยังมีสถานการณ์หรือสภาพการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวมมากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ในครั้งนี้ ได้นำเอา ความเสี่ยงในด้านต่างๆ มาดำเนินการวิเคราะห์ตามกรอบมาตรฐาน และตามบริบทความวิเคราะห์ ความเสี่ยงเกี่ยวกับการ ปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน และสามารถกำหนดมาตรการแนวทางการป้องกัน ยับยั้งการทุจริตหรือ ปิดโอกาสการทุจริต และเพื่อกำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการ ทุจริตประพฤติมิชอบ การกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญ และพบบ่อยอีกด้วย

การวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ในการปฏิบัติราชการและผลประโยชน์ทับซ้อน โดยการวิเคราะห์เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยเสี่ยงที่อาจเป็นเหตุทำให้

๑. การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ของข้าราชการเป็นไปในลักษณะที่ขาดตกบกพร่อง หรือมีความรับผิดชอบไม่เพียงพอ

๒. การปฏิบัติหน้าที่ไปในทางที่ทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือในความมีคุณธรรม จริยธรรม

๓. การปฏิบัติหน้าที่โดยการขาดการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และการ ยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล

โรงพยาบาลโนนคูณ ขอวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรืออาจเกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบในการปฏิบัติราชการ โดยใช้แหล่งข้อมูลซึ่งเป็นภาพรวมของโรงพยาบาล โนนคูณ จากข้อมูลการร้องเรียนเจ้าหน้าที่ของรัฐในเรื่องการทุจริตต่อหน้าที่ ผ่านศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดศรีสะเกษ และการรับเรื่องร้องเรียนของฝ่ายบริหารโรงพยาบาลโนนคูณ ตลอดจนข้อมูลจากการตรวจสอบภายในของ คณะกรรมการตรวจสอบภายในภาคีเครือข่ายระดับจังหวัด โดยมีเรื่องที่ตรวจพบ ประเด็นความเสี่ยง ดังนี้

๔. การดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

๑) การพิจารณากระบวนการที่มี โอกาสเสี่ยงต่อการทุจริต หรือที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

- การเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ เบี้ยเลี้ยง < ๑๒ ชม.
- การเดินทางไปประชุมอบรมสัมมนา (ไม่อยู่ประชุม แต่ขอเบิก)
- การพิจารณาความดีความชอบ เลื่อนเงินเดือน เลื่อนระดับ
- การจัดประชุมอบรม เบิกจ่ายค่าอาหาร อาหารว่าง ที่พัก ฯลฯ
- การจัดซื้อจัดจ้างการตรวจรับพัสดุการใช้ครุภัณฑ์ อินเทอร์เน็ต
- การจำหน่ายพัสดุชำรุด ขายเองซื้อเอง
- การใช้รถส่วนกลาง การเติมน้ำมันเชื้อเพลิง
- การเบิกค่าตอบแทน โอที พตส. ฉ.๑๑
- การประกอบอาชีพเสริมที่เกี่ยวกับหน้าที่ราชการ เช่น เปิดคลินิก

๒) โดยมีกระบวนการที่ เข้าข่ายมีโอกาสร้อยเสี่ยง ต่อการทุจริต หรือที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

- การเบิกจ่ายเงินโดยไม่มีหลักฐาน หรือหลักฐานไม่ครบ
- กระบวนการตรวจสอบพัสดุประจำปี ไม่เป็นไปตามระเบียบ

- การบันทึกหลักฐานการใช้รถส่วนกลาง ตามแบบ ๔ ไม่ครบถ้วน
- การเบิกจ่ายค่าตอบแทนไม่เป็นไปตามระเบียบ (อัตราการเบิก)
- การจัดทำโครงการอบรม เอกสารประกอบการเบิกจ่ายไม่สมบูรณ์
- การบันทึกบัญชีไม่เป็นปัจจุบัน หรือไม่บันทึกบัญชี
- การเบิกค่าใช้จ่ายเดินทางไปราชการ (เบิกเกินสิทธิ์)

๓) ความเสียหายที่จะเกิดขึ้น หากไม่มีการป้องกันที่เหมาะสม

- สูญเสียงบประมาณ ขาดความคุ้มค่าตามหลักธรรมาภิบาล
- เปิดช่องทางให้เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจหน้าที่ หรือทำให้ผู้ปฏิบัติใช้ออกสภกระทำความผิดในทางมิชอบด้วยหน้าที่
- เสียชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน
- ผู้ปฏิบัติงานมีความเสี่ยงที่จะถูกสอบสวนลงโทษทางวินัย

แนวทางการป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

๑. การเสริมสร้างจิตสำนึกให้ข้าราชการในสังกัดโรงพยาบาลโนนคูณ ไม่ทน ไม่เฉย และรังเกียจการทุจริตทุกรูปแบบ ให้กับ ข้าราชการ บุคลากร และเจ้าหน้าที่ ในสังกัด เช่น

- การส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของข้าราชการรวมทั้งระเบียบข้าราชการพลเรือน

พ.ศ. ๒๕๕๑

- เผยแพร่ค่านิยมสร้างสรรค์ให้แก่เจ้าหน้าที่เช่น คุณธรรมประจำชาติ “พอเพียง วินัย สุจริต

จิตอาสา”

- จัดโครงการฝึกอบรมด้านคุณธรรม จริยธรรมให้กับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขทุกระดับ

- การส่งเสริมให้ผู้บังคับบัญชาป้องกันการกระทำผิดวินัยของผู้ใต้บังคับบัญชาและทำตัวเป็นตัวอย่าง

ที่ดี

๒. การป้องกันเหตุการณ์หรือพฤติกรรมเสี่ยงที่อาจเป็นภัยต่อหน่วยงาน เช่น

- การแจ้งเวียนหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคลที่โปร่งใสและเป็นธรรมตามเกณฑ์

ของ กพ.

- การเผยแพร่หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ตามมาตรา ๑๐๐

และ มาตรา ๑๐๓

- การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการปฏิบัติงานของข้าราชการ พนักงาน

ราชการ และลูกจ้างอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

- จัดให้มีช่องทางการร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ

- มีหน่วยงานตรวจสอบภายใน และขอเขตการตรวจสอบภายในครอบคลุมประเด็นความเสี่ยง

“เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ขาดจริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ โดยเข้าไปกระทำการใดๆ ที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม ถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นขาดความชอบธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ และจะเป็นต้นเหตุของการทุจริตต่อไป”

๓. สรุปผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

โรงพยาบาลโนนคูณ ได้กำหนดพฤติกรรมที่นำไปสู่การทุจริตประพฤติมิชอบดังนี้

๑. การเบิกจ่ายค่าตอบแทนไม่เป็นไปตามระเบียบ (อัตราการเบิก)
๒. การเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ เบี้ยเลี้ยง<๑๒ ชม.
๓. การจัดทำโครงการอบรม เอกสารประกอบการเบิกจ่ายไม่สมบูรณ์
๔. การเบิกจ่ายเงินโดยไม่มีหลักฐาน หรือหลักฐานไม่ครบ

การวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ตามแนว
แนวของโรงพยาบาลโนนคูณ จึงได้วิเคราะห์ถึงโอกาสและผลกระทบที่จะเกิดการทุจริตประพฤติมิชอบ
หรือ ผลประโยชน์ทับซ้อน โดยวิเคราะห์จากพฤติกรรมดังกล่าวข้างต้น นำมากำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะ
ใช้ในประเมินความเสี่ยงการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ของโรงพยาบาลโนนคูณ ดังนี้

การกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน

* เกณฑ์มาตรฐานระดับโอกาสที่เกิดจากความเสี่ยง

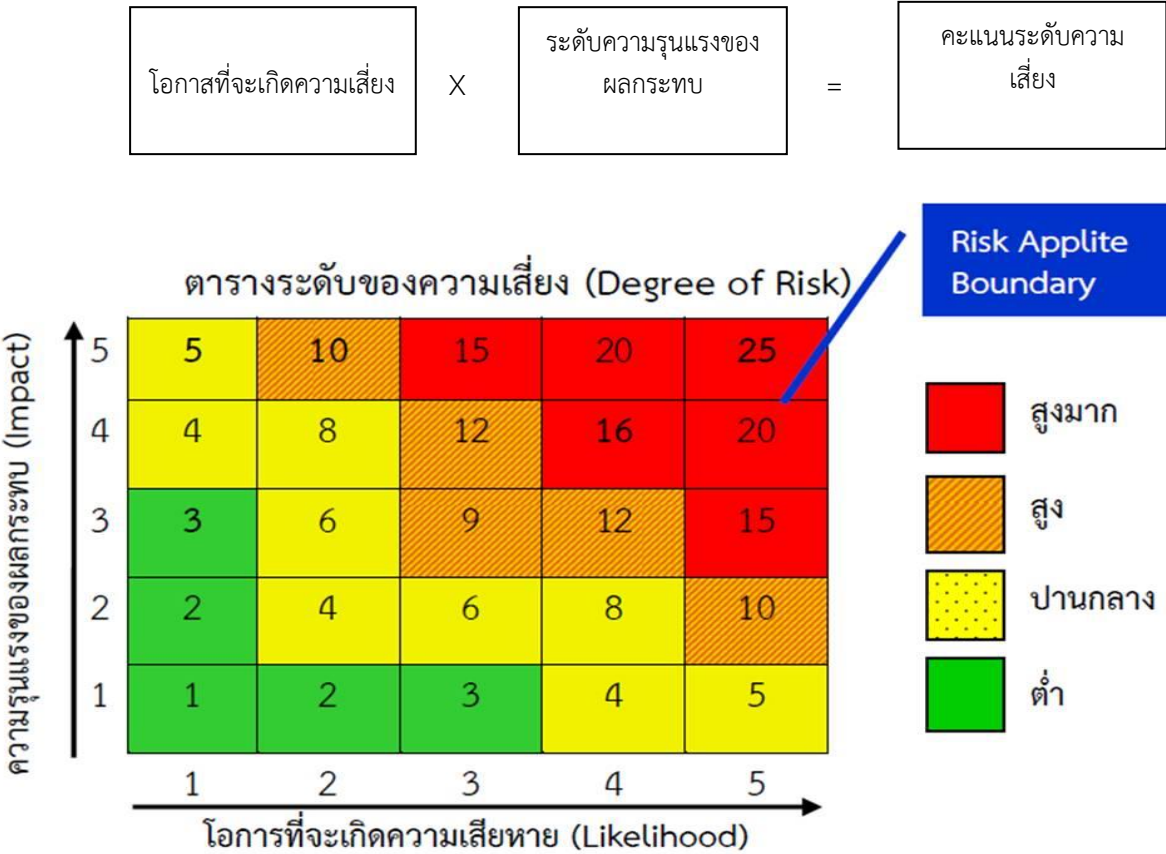
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	โอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	โอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	โอกาสเกิดขึ้นบ้าง
๒	น้อย	โอกาสเกิดขึ้นน้อย
๑	น้อยมาก	โอกาสเกิดขึ้นยาก

* เกณฑ์มาตรฐานระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	ลงโทษทางวินัยร้ายแรง ไล่ออก
๔	สูง	ลงโทษทางวินัยร้ายแรง ปลดออก
๓	ปานกลาง	ลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรง ลดเงินเดือน
๒	น้อย	ลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรง ตัดเงินเดือน
๑	น้อยมาก	ลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรง ภาคทัณฑ์

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

ระดับความเสี่ยง คือ การแสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงโดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง คูณด้วย ระดับความรุนแรงของผลกระทบของแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) และนำมาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงโดยมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ดังนี้

เกณฑ์ความสามารถในการยอมรับความเสี่ยง

ระดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด
๔	สูงมาก	๑๕-๒๕	จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยงทันที มีมาตรการลดโอกาสและผลกระทบ และประเมินสามเสี่ยงซ้ำตามระยะเวลา จัดการถ่ายโอนความเสี่ยง หรือการยกเลิกกิจกรรมที่มีความเสี่ยงนั้น
๓	สูง	๙-๑๔	จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยง และมีมาตรการ ลดความเสี่ยง เพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
๒	ปานกลาง	๔-๘	ยอมรับความเสี่ยง ควรมีมาตรการควบคุมป้องกันไม่ให้ความเสี่ยงเคลื่อนย้ายไปอยู่ในระดับที่ยอมรับไม่ได้
๑	ต่ำ	๑-๓	ยอมรับความเสี่ยง ควรมีมาตรการควบคุมเพื่อมิให้เกิดปัญหาขึ้น

ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการผลประโยชน์ทับซ้อน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖

ลำดับ	ปัจจัยความเสี่ยงในการเกิดทุจริต	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	ลำดับความเสี่ยง
๑	การเบิกจ่ายเงินโดยไม่มีหลักฐาน หรือหลักฐานไม่ครบ	๓	๕	๑๕	๑
๒	การเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ เบี้ยเลี้ยง <๑๒ ชม.	๓	๔	๑๒	๒
๓	การจัดทำโครงการอบรม เอกสารประกอบการเบิกจ่ายไม่สมบูรณ์	๓	๔	๑๒	๓
๔	การเบิกจ่ายค่าตอบแทนไม่เป็นไปตามระเบียบ (อัตราการเบิก)	๒	๔	๘	๔

แผนจัดการความเสี่ยงป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

ปัจจัยที่จะเกิดความเสี่ยง	มาตรการจัดการความเสี่ยง
๑. การเบิกจ่ายเงินโดยไม่มีหลักฐาน หรือหลักฐานไม่ครบ	๑. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ ข้าราชการ และบุคลากร ที่ได้รับมอบหมายหน้าที่เกี่ยวกับการเงิน บัญชี พัสดุ ต้องปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ๒. กำชับผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่การเงิน ต้องตรวจสอบเอกสารหลักฐานก่อนการเบิกจ่ายอย่างรัดกุม ๓. ผู้บังคับบัญชาต้องหมั่นเอาใจใส่ผู้ใต้บังคับบัญชา ในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามระเบียบ ๔. หากพบกรณีการกระทำความผิดเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินโดยไม่มีหลักฐาน หรือหลักฐานไม่สมบูรณ์ ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดฐานทุจริต ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการตามขั้นตอนทางวินัยโดยเฉียบขาด
๒. การเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการเป็นเท็จ (เบี้ยเลี้ยง<๑๒ ชม.เบิกเต็มวัน)	๑. ผู้บังคับบัญชา ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการ และบุคลากร ในสังกัดโรงพยาบาลโนนคูณ ให้มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง ไม่เขียนรายงานการเดินทางอันเป็นเท็จ ไม่เบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการนอกเหนือสิทธิอันพึงมีพึงได้ตามระเบียบ ๒.จัดอบรมบทบาทของผู้บังคับบัญชาในการเสริมสร้างวินัยและการดูแลผู้ใต้บังคับบัญชา มิให้กระทำความผิดวินัยในเรื่องดังกล่าว

ปัจจัยที่จะเกิดความเสี่ยง	มาตรการจัดการความเสี่ยง
๓. การจัดทำโครงการอบรม เอกสารประกอบการเบิกจ่ายไม่สมบูรณ์	ผู้บังคับบัญชาควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการ และบุคลากรในสังกัดโรงพยาบาลโนนคูณ โดยเฉพาะผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องเช่น เจ้าของโครงการ ผู้ยืมเงินและเจ้าหน้าที่การเงิน ตรวจสอบเอกสารประกอบการเบิกจ่ายตามโครงการ และปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๖๒ อย่างเคร่งครัด โดยมีการควบคุมกำกับจากผู้บังคับบัญชาทุกระดับอย่างใกล้ชิด
๔. การเบิกจ่ายค่าตอบแทนไม่เป็นไปตามระเบียบ (อัตรการเบิก)	๑. ผู้บังคับบัญชา ต้องควบคุมกำกับ อนุมัติ อนุญาต ในการเบิกจ่ายค่าตอบแทน ให้เป็นไปตาม ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ ระเบียบ ประกาศ ที่เกี่ยวข้อง อย่างเคร่งครัด หากมีกรณีดำเนินการไม่เป็นไปตามระเบียบ ต้องรีบดำเนินการแก้ไข หรือขอคำปรึกษาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องชี้ขาดโดยเร็ว ๒. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการ และบุคลากรในสังกัดโรงพยาบาลโนนคูณ ปฏิบัติตามคู่มือป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนของโรงพยาบาลโนนคูณ ๓. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่ายในภาคต่าง ๆ ทั้งจากหน่วยงานราชการและภาคประชาชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมใน การตรวจสอบร้องเรียนและดำเนินการป้องกันปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบให้ครอบคลุมและทั่วถึงมากยิ่งขึ้น เพื่อร่วมสร้างแนวทางการควบคุมและ มีมาตรการในการดำเนินการสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรในสังกัดโรงพยาบาลโนนคูณ รังเกียจการทุจริต และไม่ทน ไม่เฉย ต่อการทุจริตทุกรูปแบบ และดำเนินชีวิตตามแนวทางของหลักคุณธรรมแห่งชาติ คือ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา”

บทที่ ๓

ตัวอย่างเรื่องการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม

ตัวอย่างเรื่องการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวมดังนี้

- การหาประโยชน์ให้ตนเอง
- การรับผลประโยชน์ จากการที่ดำรงตำแหน่งหน้าที่
- การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตน
- การใช้ข้อมูลลับของทางราชการเพื่อแสวงหาประโยชน์แก่ตนเองและพวกพ้อง
- การรับงานนอกแล้วส่งผลกระทบต่อความเสียหายของหน่วยงานที่รับผิดชอบ
- การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งและเอื้อประโยชน์ต่อบริษัท
- การให้ของขวัญ ของกำนัลเพื่อหวังความก้าวหน้า
- การช่วยญาติมิตรให้ได้งานอย่างไม่เป็นธรรมในหน่วยงานที่ตนมีอำนาจ
- การซื้อขายตำแหน่ง การจ่ายผลประโยชน์ ทั้งที่เป็นตัวเงินและประโยชน์รูปแบบอื่น เพื่อให้ได้มาซึ่งการ

เลื่อนระดับ ตำแหน่งหรือความดีความชอบพิเศษ

- การนำข้อมูลลับ/ข้อมูลภายในมาใช้หาประโยชน์ การนำข้อมูลลับ/ข้อมูลภายในมาใช้หาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือพวกพ้อง
- หัวหน้าหน่วยงานซึ่งครอบครัวประกอบธุรกิจรับเหมาก่อสร้างแต่งตั้งให้ ญาติ/คนสนิท/คนที่มีความสัมพันธ์ฉันทัดขึ้นเป็นผู้อำนวยการก่อสร้าง

การรับผลประโยชน์ หรือการเรียกร้องสิ่งตอบแทน การรับผลประโยชน์หรือการเรียกร้องสิ่งตอบแทนจากการปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบ

การรับผลประโยชน์หรือการเรียกร้องสิ่งตอบแทนจากการปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบ

- การรับงานนอกหรือการทราธุรกิจที่ เบียดบังเวลาราชการ/งานโดยรวมของหน่วยงาน
- การทำงานหลังเกษียณให้ กับหน่วยงานที่มีผลประโยชน์ ขัดกับหน่วยงานต้นสังกัดเดิม
- การนำราชการไปใช้ ในกิจธุระส่วนตัวและในหลายกรณีมีการเบิกค่าน้ำมันด้วย
- การนำบุคลากรของหน่วยงานไปใช้เพื่อการส่วนตัว
- การกำหนดมาตรฐาน (Specification) ในสินค้าที่จะจัดซื้อจัดจ้างให้บริษัทของตนหรือของพวกพ้อง
- กลุ่มวิชาชีพที่เกี่ยวกับการตรวจสอบประเมินราคาและการจัดซื้อจัดจ้างได้เปรียบหรือชนะในการประมูล
- การให้ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างแก่พรรคพวก/ญาติเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ ในการประมูลหรือการจ้างเหมา

รวมถึงการปกปิดข้อมูล เช่น การปิดประกาศหรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารล่าช้าหรือพ้นกำหนดการยื่นใบเสนอราคา เป็นต้น

- การรับงานจากภายนอกจนกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ประจำ
- การใช้สิทธิในการเบิกจ่ายให้แก่ญาติแล้วนำयाไปใช้ที่คลินิกส่วนตัว
- การนำวัสดุครุภัณฑ์ของสำนักงานมาใช้ส่วนตัว เช่น ปากกา กระดาษ ฯลฯ
- การใช้โทรศัพท์ของสำนักงานติดต่อธุรกิจส่วนตัว
- การนำราชการไปใช้ในงานส่วนตัว
- การนำข้อมูลในสำนักงานไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว เช่น รู้ว่าจะมีการตัดถนนเส้นใดก็ไปซื้อที่ดินในละแวกนั้นโดยใส่ชื่อภรรยาหรือคนในครอบครัว

- การใช้ตำแหน่งหน้าที่หรือสายสัมพันธ์ ในการฝากลูกหลาน ญาติพี่น้องเข้าทำงานในหน่วยงานของตน
- การรับสินบน ส่งผลให้มีการตัดสินใจที่เอื้อประโยชน์
- การรับงานนอกโดยเบียดบังเวลาราชการ

- การลัดคิวให้กับผู้ใช้บริการที่คุ้นเคย
- การนำบุคคลของหน่วยงานมาใช้งานเพื่อประโยชน์ส่วนตน
- การส่งเสริมหรือสนับสนุน ให้ผู้ร่วมงานแสวงหาประโยชน์ส่วนตน
- การเจรจาที่เอื้อผลประโยชน์ของกลุ่มและพวกพ้อง
- การเพิกเฉยต่อการรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม
- การใช้อำนาจหน้าที่เพื่อให้บริษัทของตนหรือพรรคพวกได้รับงานจากหน่วยงาน
- การเรียกร้องผลตอบแทนจากการใช้อิทธิพลในตำแหน่งหน้าที่ เพื่อส่งผลที่เป็นคุณแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยไม่

เป็นธรรม

- การซื้อขายตำแหน่ง
- การทำงานหลังเกษียณให้กับหน่วยงานที่มีผลประโยชน์ขัดกันกับหน่วยงานเดิม เช่น เคยเป็นผู้บริหารภาครัฐแล้วไปทำงานเอกชนใช้อำนาจบาตรมีเอื้อประโยชน์กับบริษัทที่ทาอยู่ หรือหลังจากเกษียณแล้วไปทำงานให้บริษัทที่ตนเองเคยกำกับดูแล
- การใช้ความรู้ ข้อมูล อิทธิพลจากที่ทำงานเดิมมาหาผลประโยชน์ให้กับตนเองหรือพวกพ้องในที่ทำงาน

การเกณฑ์คนไปต้อนรับนาย

- การรับสินบน หรือการรับของขวัญ ทั้งที่เป็นประโยชน์ในรูปของเงิน และผลประโยชน์ในรูปอื่น ๆ

โดยตัวอย่างของสถานะการณ์สถานการณ์หรือพฤติกรรมความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวมที่แสดงให้เห็นเป็นรูปธรรมชัดเจน เช่น

ตัวอย่าง ๑. นาย ก. เป็นหัวหน้าหน่วยงาน มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาเรื่องการจัดซื้อจัดจ้างซึ่งรวมทั้งการประกวดราคาก่อสร้างอาคารของหน่วยงาน ในขณะเดียวกัน บริษัทของนาย ก. ได้เข้ามาประมูลการก่อสร้างอาคารของหน่วยงานนั้น

ตัวอย่าง ๒. นาย ก. มีธุรกิจส่วนตัวเกี่ยวกับเรื่องพลังงาน ต่อมาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน ทาหน้าที่กำหนดนโยบายพลังงานของประเทศ